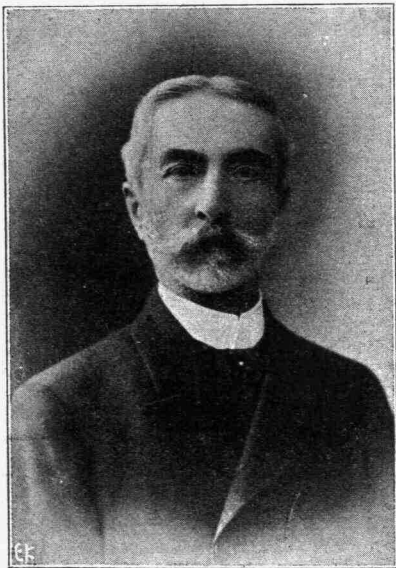

ΕΥΛΑΒΗ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΘΗΝΟΓΕΝΗΣ

Ἀείμνηστος Γεώργιος Ἀθηνογένης, τοῦ ὁποίου ὁ θάνατος διακαίως ἐθρηνήθη ὡς καίριον πλήγμα οὐ μόνον διὰ τὴν ἀπορφανισθεῖσαν ἔγκριτον οἰκογένειαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν, ἧς ἀπετέλει μέλος πολύτιμον καὶ ἀγαπητόν, καὶ διὰ τὸν τραπεζιτικὸν καὶ χρηματιστικὸν ἐν γένει κόσμον, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν σέμνωμα ἐπὶ ζῆλον καὶ παράγων σπουδαιότατος, ἦτο ἐκ τῶν σπανίων ἀληθῶς ἀνδρῶν, τῶν ἐπὶ δράσει δημιουργικῇ καὶ εὐποιᾷ ἀδιαλείπτῃ ἐξεχόντων, οἵτινες, ζῶντες μὲν συνεισφέρουσι μέγας εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ ἐθνικὴν πρόοδον, θνήσκοντες δὲ καταλείπουσιν ὄντως δυσαναπλήρωτον κενόν.

Ὁ ἀείμνηστος ἐπιφανὴς τραπεζίτης καὶ οἰκονομολόγος, συνδυάζων ἐν ἑαυτῷ ἐξαιρετικὰ προσόντα μορφώσεως, ἀνατροφῆς, εὐγενείας ἡθους καὶ αἰσθημάτων, πρὸς δὲ καὶ εὐφυΐας ἀσυνήθους καὶ δραστηριότητος ἀκαταδλήτου, ἐνωρίτατα διεκρίθη ἐν τῇ σταδίῳ του καὶ ἀπετέλεσε βαθμυδὸν μίαν ἀνὰ τὸν ἐλληνισμόν τῶν συμπαθεστέρων καὶ ἐπιδλητικωτέρων μορφῶν ἐν τῇ κύκλῳ τῆς δράσεώς του.

Γεννηθεὶς ἐν Σμύρνῃ, καὶ ἀνήκων εἰς διαπρεπῆ οἰκογένειαν, τυχὼν δὲ ἐπιμεμελημένης καὶ αὐστηρᾶς παιδεύσεως, εἰργάσθη κατ' ἀρχάς, νεώτατος ἔτι, ἐν Κων/λει, ἔνθα κατέλαβε σημαίνουσαν θέσιν παρὰ τε τῇ ὁμογενεὶ καὶ τῇ ἁλλοεθνεὶ αὐτόθι κοινωνίᾳ. Διαφλεγόμενος ἀείποτε ὑπὸ πατριωτικῶν καὶ φιλαθρῶπων αἰσθημάτων, ἐγένετο ὁ σηματοφόρος καὶ ὁ πρόμαχος πάσης ἐθνικῆς καὶ κοινωφελοῦς ἰδέας καὶ ἐνεργείας, πρωταγωνιστῶν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ κοινῶς χρήσιμον. Δὲν ὑπῆρξε σωματεῖον, ἀπὸ τῆς «Φιλέργου Ἑταιρίας», τῆς ὁποίας πρόεδρος ἦτο ὁ τότε πρίγκηψ Μουράτ μέχρι τῶν «Τεκτονικῶν Στοῶν», τὸ ὁποῖον δὲν ἐπεκαλέσθη τὰ φῶτα, τὴν ἐνεργητικότητά τὴν ἀκατάβλητον καὶ τὴν συνετὴν συνεργασίαν τοῦ Ἀθηνογένους. Ἦτο ἡ ψυχὴ καὶ ὁ νοῦς καὶ ὁ βραχίον διὰ πᾶσαν πράξιν φιλανθρωπικὴν, ἐθνικὴν ἢ ἐκπολιτιστικὴν. Ὡς πρόεδρος πολλῶν ἐταιριῶν ἐγένετο παράδειγμα εὐθυκρισίας καὶ εἰλικρινοῦς ἐργατικότητος.

Νέος ἔτι, νυμφευθεὶς ἀνταξίαν ἑαυτοῦ καὶ πολῦτιμον σύζυγον, τὴν ἀδελφὴν τοῦ γνωστοῦ βαθυπλούτου καὶ ἐπιφανοῦς πολιτευτοῦ κ. Στεφάνου Σκουλούδη, μεθ' ἧς ἠϋτύχησε νὰ ἀποκτήσῃ καὶ ἀναδείξῃ τέκνα ἄξια τῶν πατρικῶν ἀρετῶν, ἐγκατέστη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν Ἀθήναις, ἐπιδοθεὶς εἰς τραπεζιτικὰς καὶ χρηματιστικὰς ἐργασίας, δι' ἃς ἀνεδείχθη βαθὺς μύστης τῆς οἰκονομολογικῆς ἐπιστήμης. Ὑπῆρξε κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῶν κυρίων ἰδρυτῶν τῆς Τραπεζῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἧς ἡ δρᾶσις ἀπέδη τόσον εὐεργετικὴ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Ἀθήναις, διατελέσας καὶ διευθυντῆς τοῦ ἐνταῦθα ὑποκαταστήματος αὐτῆς, σωφρόνως δὲ καὶ μετ' ἀφοσιώσεως διαχειρισθεὶς τὰ ἐμπειστευμένα αὐτῷ μέγала συμφέροντα. Ὑπῆρξε προσέτι ὁ κύριος μοχλὸς πολλῶν εὐρώστων ἐπιχειρήσεων καὶ κοινωφελῶν ἔργων, κατὰ τὰ ὁποῖα διεκρίθη πάντοτε διὰ τὴν φωτεινὴν ἀντίληψιν, τὸ πρακτικὸν πνεῦμα, τὴν λεπτὴν κρίσιν καὶ τὴν βαθεῖαν γνῶσιν τῶν τε οἰκονομικῶν καὶ χρηματιστικῶν ἐν γένει πραγμάτων. Πανταχοῦ δὲ ὅπου ἀνεμίσθη, καὶ ὅπου ἀνέλαβε πρωτοβουλίαν καὶ διέθυνσιν, ἐδάδισε μετὰ περισκέψεως μοναδικῆς καὶ εὐλαβείας θρησκευτικῆς, οὐδέποτε ἀποβλέψας εἰς κέρδη παρακεκινδυνευμένων ἐπιχειρήσεων, ἀλλ' ἐνεργῶν πάντοτε κατόπιν μελέτης καὶ βασάνου πολλῆς καὶ ἐπὶ σταθερῶν βάσεων. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐπιτυχία ἔστεφε πάντοτε πᾶσαν ἐπιχείρησιν, ἣν ἀνελάμβανεν.

Ὁ Ἀθηνογένης ὑπῆρξεν ἐκ τῶν δημιουργῶν καὶ ὀργανωτῶν τῆς Ἑταιρίας τῶν Μονοπωλίων, διατελέσας μέχρις ἐσχάτων καὶ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου αὐτῆς. Ἡ πρόοδος δὲ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρίας ταύτης καὶ ἡ ἐπὶ ἐδραίου ἐδάφους ἀνάπτυξις αὐτῆς, ὑπῆρξεν ἔργον πρωτίστως τοῦ Ἀθηνογένους.

Ἄλλ' ὄχι μόνον ὡς τραπεζίτης καὶ οἰκονομολόγος διεκρίθη καὶ ἐπέβαλε τὸ κύρος καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτοῦ ὁ ἀείμνηστος Ἀθηνογένης, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄτομον καὶ ὡς οἰκογενειάρχης καὶ ὡς κοινωνικός ἄνθρωπος, καὶ δὴ ὡς πολίτης καὶ Ἑλλήν. Εὐγενὴς καὶ ἀδρότατος τοὺς τρόπους, συγκεντρῶν εἰς ἑαυτὸν ἑκτακτον ἐγκυκλοπαιδικὴν μόρφωσιν καὶ εὐρεῖαν πολυμαθειαν, πρὸς δὲ καὶ ἀπλότητα συμπεριφορᾶς καὶ ψυχῆς ἀγαθότητα, ἦτο τὸ χάρμα τῶν οἰκείων καὶ τῶν φίλων, ὅσοι ηὐτύχησαν νὰ γνωρίσουν ἐκ τοῦ πλησίον τὸν ἀλησμόνητον ἄνδρα. Πρότυπον ἐναρέτου οἰκογενειάρχου καὶ πολίτου νομοταγοῦς, ἀκραιφνοῦς δὲ φιλανθρώπου καὶ πατριώτου ἁγνοῦ, διήλθε τὸν βίον αὐτοῦ ἐν ζηλευτῇ εὐδαιμονίᾳ, τὴν ὁποίαν παρασκευάζει ὄχι ἡ χλιδὴ καὶ ὁ πλοῦτος μόνον, ἀλλ' ἡ ἀτμοσφαῖρα τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ καθήκοντος, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔζησε καὶ ἀπέθανε παρὰ πάντων τιμώμενος καὶ ἀγαπώμενος. Ὁ θάνατος αὐτοῦ ἐπισυμβᾷ τῇ 1η Ἀπριλίου τοῦ 1908, ἐλύπησε βαθύτατα τὴν ἐλληνικὴν κοινωνίαν.

ΚΑΤΑΡΑ ΣΤΗ "ΚΑΣΑΝΔΡΑ,, *

ΑΝΑΘΕΜΑ τὸ σίδερο, ποῦ σὲ χτυπολογοῦσε!
Τῆς φλόγες, ποῦ σὲ δούλεψαν, ὁ Χάρος τῆς φνοσοῦσε!
Τέτοιο καράβι νάτανε, Χριστέ μου, νὰ μὴ φτάνη
ποτές του σὲ λιμάνι.

Ἀσύντρεχτες τόσες ψυχὲς σὰν ἔρριχνε στὸν Ἄδη,
λίγο σανίδι, λίγο φῶς δὲν εἶχε 'ς τὸ σκοτάδι;

Σὰν Χάρος, μέσ' 'ς τὰ σκοτεινὰ κρατῶντας τὸ δρεπάνι,
ἦρθε καρτέρι κ' ἔστησε 'ς τὸ γελαστὸ λιμάνι,
καὶ μ' ἓνα χτύπημα βουβὸ ἄνοιξε μαῦρο μνῆμα
'ς τὸ γαλανό μας κύμα.

Ἀη - Νικόλα! κάνε το μονάχο νὰ σαπίσῃ
καὶ τὰ γαλάζια κύματα ποτές πειὰ νὰ μὴ σχίσῃ!

Καράβι, τὴν κατάρα μας νάχῃς μόνο φορτίο σου,
νὰ μὴ χαϊδέψῃ δροσερὸ τ' ἀγέρι τὸ πλευρό σου!
Καὶ τῶν νεκρῶν τὰ κλάμματα ν' ἀκοῦς στήν ἐρημιὰ σου
τὴ νύχτα 'ς τ' ἄρμενά σου.

Μέσα σὲ θάλασσα σιενή παντοεινὰ ν' ἀράξῃς,
κι' ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ψυχῶν, καράβι, νὰ βουλειάξῃς!

Σμύρνη, Σεπτεμβρίου 1908

ΑΛ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

* ΣΗΜ.— Εἶνε γνωστὴ καὶ συνεκίνησεν ἅπαν τὸ ἐλληνικὸν ἡ σπαρακτικὴς θλιβερὰ τραγωδία, ἡ διαδραματισθεῖσα νύκτα τινὰ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου, καθ' ἣν τὸ ἀτμόπλοιο «Κασάνδρα» ἐπιπεσὼν κατὰ τοῦ μικροῦ «Σταμποῦλ» τοῦ ἐκτελοῦντος τὴν συγκοινωνίαν τῶν παρακτίων προαστείων, τὸ ἐβύθισεν αὐτανδρὸν ἐντὸς τοῦ λιμένος, ὅπου εὗρον ἀδικον καὶ τρομερὸν θάνατον ὑπὲρ τοὺς 150 ἀτυχεῖς ἐπιβάται ὁμογενεῖς καὶ ξένοι.